

[Domov](#) > ... > [Družinske Zadeve In Dedovanje](#) > [Dedovanje](#) > [Dedovanje](#) > [Austria](#)

Dedovanje

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Ta informativni list je bil pripravljen v sodelovanju s [Svetom notariatov EU \(CNUE\)](#).

1 Kako se sestavi razpolaganje za primer smrti (oporoka, skupna oporoka, dedna pogodba)?

Pri sestavljanju oporoke je treba upoštevati posebne formalne zahteve. Avstrijsko pravo med drugim pozna naslednje oblike oporoke:

- javno oporoko, ki se sestavi pred notarjem ali sodiščem;
- lastnoročno oporoko, ki jo mora oporočitelj sam lastnoročno napisati in podpisati, ter
- pisno oporoko (lastnoročno jo napiše ali natipka oseba, ki ni oporočitelj), sestavljeno v navzočnosti treh prič.

Dedno pogodbo (člen 1249 in naslednji civilnega zakonika (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch* - ABGB)) lahko skleneta le zakonca ali zaročenca, ki nato dejansko skleneta zakonsko zvezo, in partnerja v (prihodnji) registrirani partnerski skupnosti, mora pa biti v obliki notarske listine (v skladu s točko (a) prvega odstavka člena 1 zakona o notarskih listinah (*Notariatsaktsgesetz*)) in sestavljena v navzočnosti dveh prič ali še enega notarja. V dedni pogodbi, ki mora izpolnjevati zahteve glede veljavnosti za oporočna razpolaganja, se lahko razpolaga z največ tremi četrtinami zapuščine. V tem smislu imajo registrirani partnerji enake pravice kot zakonci in zaročenci (člen 1217 ABGB).

Skupno oporoko lahko sestavita le zakonca ali registrirana partnerja (člen 586 ABGB).

Donationes mortis causa (darila iz osebnega premoženja, ki jih podari oseba, ki pričakuje, da bo kmalu umrla, in ki začnejo učinkovati v celoti šele s smrtjo darovalca) ureja člen 603 ABGB; tako darovanje se izvede s pogodbo, ki mora biti sestavljena v obliki notarske listine.

2 Ali mora biti razpolaganje overjeno in na kakšen način?

Oporoke, dedne pogodbe in vse pogodbe, s katerimi se oseba odpoveduje pravici do dedovanja ali nujnega deleža, se lahko vpišejo v avstrijski osrednji register oporok (*Österreichisches Zentrales Testamentsregister*) (člen 140b zakonika o notariatu (*Notariatsordnung*)), če so bile predložene v hrambo notarju, sodišču ali odvetniku. Ta elektronski register upravlja avstrijska notarska zbornica (*Österreichische Notariatskammer*) in je edini register oporok, ki je pravno urejen. Sodišča in notarji morajo obstoj vseh takih listin sporočiti v register (člen 140c(2) zakonika o notariatu). Namen registracije je, da se te listine med zapuščinskim postopkom lažje najdejo. Odvetniki in odvetniške pisarne lahko oporoke in druga oporočna razpolaganja vpišejo v register oporok avstrijskih odvetnikov (*Testamentsregister der österreichischen Rechtsanwälte*). Med zapuščinskim postopkom mora pooblaščenec sodišča preiskati avstrijski osrednji register oporok in register oporok avstrijskih odvetnikov ter rezultate svojega iskanja dokumentirati (člen 145a zakona o nepravdnem postopku (*Außerstreitgesetz* - AußStrG)).

3 Ali je svoboda do razpolaganja za primer smrti omejena (npr. z nujnim deležem)?

Nujni delež (ki omejuje svobodo oporočnega razpolaganja) znaša polovico neoporočnega deleža zapuščine pokojnika. Do nujnega deleža so upravičeni otroci pokojnika in preživeli zakonec ali registrirani partner. Če oseba, ki je upravičena do nujnega deleža, nikoli ni imela tesnega družinskega odnosa s pokojnikom ali če tak odnos že dolgo ni več obstajal (približno 20 let), se lahko nujni delež zmanjša.

Nujni delež je delež vrednosti premoženja pokojnika, ki se razdeli med osebe, upravičene do nujnega deleža. Nujni delež se mora izplačati v gotovini. Lahko pa se izpolni tudi z darilom ob smrti pokojnika (člen 780 ABGB) ali kot darilo med živimi (člen 781 ABGB).

Pravico do nujnega deleža je treba uveljaviti pred sodiščem v treh letih po tem, ko oseba izve za upravičenje, in najpozneje v 30 letih (člen 1487 ABGB). Zastaralni rok začne teči, ko oseba izve za dejstva, na katerih temelji upravičenje, vendar ne prej kot eno leto po smrti pokojnika (člena 765 in 1487a ABGB).

Nujnemu deležu se je mogoče odpovedati, ko je zapustnik še živ. Taka odpoved mora biti v obliki notarske listine ali uradnega sodnega zapisnika (člen 551 ABGB).

4 Kdo in koliko deduje, če razpolaganja za primer smrti ni?

Če pokojnik ni zapustil zakonca, registriranega partnerja ali otrok, dedujejo starši pokojnika in njihovi potomci (tj. sorojenci pokojnika) (člena 735 in 736 ABGB).

Če je pokojnik zapustil otroke, ne pa tudi zakonca ali registriranega partnerja, njegovi otroci dedujejo po enakih delih (člen 732 ABGB).

Če je pokojnik zapustil zakonca ali registriranega partnerja, ne pa tudi otrok, preživeli zakonec ali registrirani partner postane edini dedič.

Če je pokojnik zapustil zakonca ali registriranega partnerja in starše, zakonec ali registrirani partner deduje dve tretjini zapuščine in prednostno volilo na podlagi zakona (na podlagi katerega je upravičen do gospodinjskih predmetov). Ena tretjina zapuščine se v enakih deležih razdeli med pokojnikove starše (člen 744(1) ABGB).

Partner iz neregistrirane skupnosti (zunajzakonski partner) deduje le, če ni drugih zakonitih dedičev. V nasprotnem primeru pa deduje le, če mu je zapustnik kaj dodelil z oporočnim razpolaganjem. Preživelega zunajzakonskega partnerja sicer varujeta zakon o najemu (*Mietrechtsgesetz*) in zakon o solastništvu stanovanj (*Wohnungseigentumsgesetz*). Če sta bila pokojnik in njegov zunajzakonski partner skupaj lastnika stanovanja (partnerstvo lastnikov), pokojnikov delež pripade preživelemu partnerju. Poleg tega ima zunajzakonski partner prednostno volilo na podlagi zakona in s tem pravico, omejeno na eno leto, da še naprej živi v skupnem stanovanju in uporablja skupne gospodinjske predmete, kolikor so potrebni, da se mu zagotovi nadaljnje življenje v skladu s prejšnjimi življenjskimi razmerami.

5 Kateri organ je pristojen:

5.1 glede vprašanj dedovanja?

Okrožno sodišče (*Bezirksgericht*); pooblaščenec sodišča (notar) kot organ sodišča.

Organ s stvarno in krajevno pristojnostjo je okrožno sodišče, na območju katerega je imel pokojnik zadnje zakonito prebivališče (zadnje bivališče, običajno prebivališče) (člen 105 zakona o sodni pristojnosti (*Jurisdiktionsnorm* - JN) v povezavi s členoma 65 in 66 JN). Pri izvedbi postopka se okrožno sodišče opira na storitve notarja, ki deluje kot pooblaščenec sodišča (člen 1 zakona o pooblaščenih sodišča (*Gerichtskommisärsgesetz* - GKG)).

5.2 za sprejem izjave o odpovedi dediščini ali njenem sprejemu?

Okrožno sodišče; pooblaščenec sodišča (notar) kot organ sodišča.

5.3 za sprejem izjave o odpovedi volilu ali njegovem sprejemu?

Okrožno sodišče; pooblaščenec sodišča (notar) kot organ sodišča.

5.4 za sprejem izjave o odpovedi nujnega deleža ali njegovem sprejemu?

Okrožno sodišče; pooblaščenec sodišča (notar) kot organ sodišča.

6 Kratek opis postopka za ureditev dedovanja v nacionalnem pravu, vključno z likvidacijo zapuščine in delitvijo premoženja (to vključuje informacijo, ali postopek dedovanja začne sodišče ali drugi pristojni organ na lastno pobudo)

Postopek dedovanja (ali zapuščinski postopek (*Verlassenschaftsverfahren*)) uvede okrožno sodišče po uradni objavi zapuščine. Pristojno je okrožno sodišče, na območju katerega je imel pokojnik zadnje bivališče ali običajno prebivališče. Postopek vodi notar, ki deluje kot pooblaščenec sodišča, konča pa se s sklepom sodišča.

Sodišče mora zapuščinski postopek po uradni dolžnosti začeti takoj, ko izve za smrt (člen 143(1) AußStrG).

Pooblaščenec sodišča v okviru sodnega zapuščinskega postopka imenuje dediče (člen 797 ABGB).

Pooblaščenec sodišča (pododstavek 2(b) člena 1(2) in člen 2(2) GKG) popiše zapuščino v naslednjih okoliščinah: če je bila predložena izjava o pogojnem sprejemu dediščine (s katero se omeji odgovornost dediča na vrednost premoženja, ki ga bo prejel iz zapuščine); če so osebe, ki so morda upravičene do nujnega deleža, mladoletniki ali če iz drugih razlogov potrebujejo pravnega zastopnika; če je bilo odobreno pooblastilo za ločitev dediščine od premoženja dediča; če je treba upoštevati dediščino nadaljnjega dediča ali če je bil ustanovljen zasebni zapuščinski sklad; če obstaja možnost dedovanja države, ker ni drugih dedičev, ali če tako zahteva pooblaščenec oseba ali skrbnik zapuščine (člen 165 AußStrG).

7 Kako in kdaj postane posameznik dedič ali volilojemnik?

Nihče lastništva nad dediščino ne sme prevzeti na lastno pobudo. Dediščina se uradno izroči, tako da jo dedič zakonito prejme; ta postopek se imenuje prisojilo (*Einantwortung*) in se izvede s sklepom zapuščinskega sodišča (*Verlassenschaftsgericht*) (člen 797 ABGB in člen 177 AußStrG). Premoženje se lahko prisoji šele, ko zadevne osebe predložijo izjavo o sprejemu dediščine, kar je dokazilo o njihovi pravici do dedovanja, in po koncu sodnega zapuščinskega postopka. Tudi pri nepremičnini se lastninska pravica prenese s prisojilom, tj. neodvisno od vpisa novega lastnika v zemljiško knjigo. Če pa dediči ne vložijo vloge za vpis v zemljiško knjigo v razumnem času, mora to namesto njih storiti pooblaščenec sodišča.

8 So dediči odgovorni za dolgove pokojnika, in če je tako, pod katerimi pogoji?

Dediči odgovarjajo za pokojnikove dolgove s svojim celotnim premoženjem. Če je bila zapuščina popisana, pa odgovarjajo le do vrednosti zapuščine.

9 Kateri dokumenti in/ali informacije so običajno potrebni za vpis nepremičnine?

Zemljiškoknjižnemu sodišču (*Grundbuchsgericht*) je treba predložiti dokument, iz katerega izhaja pravna podlaga za pridobitev pravice, ki je predmet vpisa. Dediči morajo predložiti sklep o prisojilu, volilojemniki pa uradno potrdilo. Poleg tega je morda treba predložiti potrdilo o plačilu davka, odvisno od zakonodaje v zadevni deželi pa tudi posebno dovoljenje, izdano na podlagi zakonodaje o prenosu nepremičnin, in po potrebi dokazilo o državljanstvu prevzemnika.

9.1 Je imenovanje upravitelja obvezno ali obvezno na zahtevo? Kaj je treba storiti, če je obvezno ali obvezno na zahtevo?

Upravitelja ni obvezno imenovati.

9.2 Kdo lahko izvrši pokojnikovo razpolaganje za primer smrti in/ali upravlja s premoženjem?

Dedič, ki lahko ob sprejemu dediščine ustrezno dokaže pravico do dedovanja, je upravičen do uporabe in upravljanja podedovanega premoženja in zastopanja dediščine, razen če zapuščinsko sodišče določi drugače; če to velja za več kot eno osebo, vse osebe to pravico izvršujejo skupaj, razen če se dogovorijo drugače (člen 810(1) ABGB).

9.3 Katera pooblastila ima upravitelj?

Izvršitelj ima v avstrijskem zapuščinskem postopku le sekundarno vlogo. Zapuščinski postopek namreč vodi sodišče, zato izvršitev volje zapustnika zagotovi pooblaščenec sodišča kot organ sodišča. V skladu s členom 816 ABGB lahko pokojnik z oporočnim razpolaganjem določi osebo, odgovorno za izvrševanje njegove poslednje volje. Obseg dolžnosti te osebe se določi z oporočnim razpolaganjem in lahko sega od spremljanja, ali dedič/volilojemnik izpolnjuje nekatere pogoje oziroma ali pravilno razdeli zapuščino, do upravljanja zapuščine.

Če se v okviru postopka ugotavljanja upnikov zapuščine opravi ustna obravnava (členi 813 do 815 ABGB), mora pooblaščenec sodišča objaviti datum te obravnave in povabiti izvršitelja oporoke (člen 174 AußStrG).

10 Kateri dokumenti, ki dokazujejo status in pravice upravičencev, se običajno izdajajo po nacionalnem pravu med postopkom dedovanja ali ob koncu postopka? Ali imajo dokazno moč?

Pooblaščenec sodišča mora upravičencem na zahtevo izdati uradno potrditev kot dokaz o njihovem pooblastilu za zastopanje (člen 172 AußStrG) (glej točko 9.2 zgoraj).

Ko se dokončno ugotovijo dediči in njihovi deleži ter je dokazano, da so izpolnjene tudi druge zahteve, mora sodišče zapuščino prisoditi dedičem (člen 177 AußStrG: sklep o prisojilu). Uradni izvod sklepa o prisojilu s potrdilom o pravnomočnosti zadošča za sprostitev sredstev v kreditnih institucijah (člen 179 AußStrG).

Evropsko potrdilo o dedovanju na podlagi člena 62 in naslednjih evropske uredbe o dedovanju (Uredba (EU) št. 650/2012) izda pooblaščenec sodišča. Če se vložnik s takim potrdilom o dedovanju ne strinja, ga mora sodišče proučiti. Potrdilo pooblaščenca sodišča preneha veljati, nadomesti pa ga potrdilo sodišča.

Spletna stran je del portala [Tvoja Evropa](#).

Veseli smo vaših [povratnih informacij](#) o uporabnosti informacij.

■ Zadnja posodobitev: 27/12/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.